

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

Emisyon Ticaret Sistemine Yönelik Güncel Çalışmalar

Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

22.03.2023

Sunum İçeriği

1-Emisyon Ticaret Sistemi

2-İklım Değişikliği Başkanlığı Çalışmaları

3-Sonuç ve Değerlendirme

Emisyon Ticaret Sistemi

Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)

➤ Emisyon üst sınırı

Sistem dahilindeki tesislerin sera gazı emisyonları için bir üst sınır belirlenir

➤ Üst sınır dahilinde tahsisatlandırma

Ücretsiz tahsisatlandırma yöntemleri: tarihsel emisyonlar & kıyas ölçütleri

Ücretli tahsisatlandırma: açık artırma

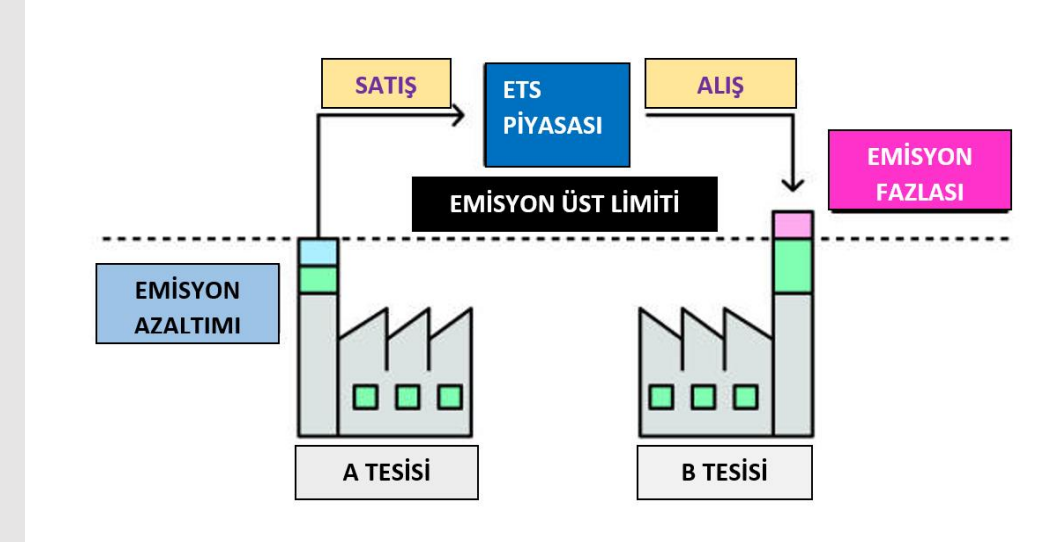
➤ Tahsisat Alım Satımı

Firmalar ihtiyaçları doğrultusunda piyasada işlem yapar

➤ Yıllık Emisyon Döngüsü - Tahsisatların teslimi

Doğrulanmış yıllık sera gazı emisyon miktarına eşdeğer tahsisat İdareye teslim edilir

➤ Maliyet etkin azaltım

Küresel görünüme ilişkin bilgiler

- **25** adet operasyonel **ETS**, küresel emisyonların **17%**
- ETS'ye sahip ülkelerin ekonomik büyüklüğü: küresel GSYİH'nin **55%**
- Dünya nüfusunun yaklaşık 1/3'ü ETS'ye sahip bir ülkede
- 2021 küresel ETS geliri: **161 Milyar USD**

ETS ile ulaşılmak istenen hedefler

2053 Net Sıfır Hedefi & Yeşil kalkınma:
Maliyet etkin azaltım & Dönüşümün finansmanı

Ulusal Katkı Beyanı (NDC) Hedefleri
Türkiye COP27'de iklim hedeflerini
arttırmıştır (%41 azaltım)

SKDM'ye Uyum: 'SKDM'ye uyum kapsamında etkin işleyen
ulusal Emisyon Ticaret Sistemi geliştirilecektir.'
(Orta Vadeli Program 2023-2025)

ETS kapsamına karar vermek

✓ Sektörel kapsam

Mevcut İRD Sistemi Kapsamı: Sanayi & Enerji & **Sivil Havacılık**

✓ Gaz kapsamı

İRD kapsamı: Karbon dioksit, perflorokarbonlar, diazot oksit

✓ Eşik değerler

İRD Mevzuatı kategoriler:

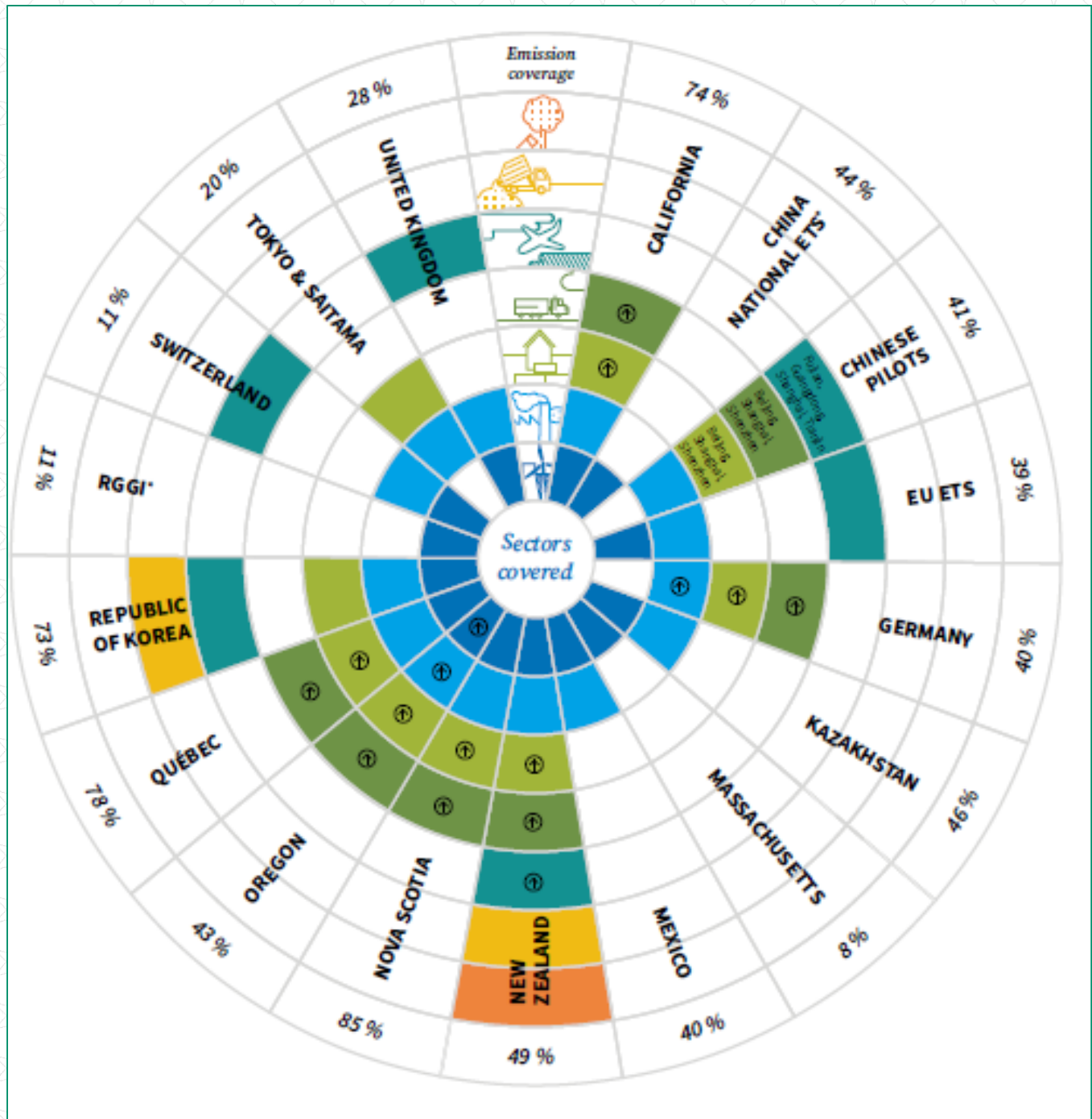
Kategori A: 50.000 ton CO₂(eşd)'den az

Kategori B: 50.000 - 500.000 ton CO₂(eşd) arası

Kategori C: 500.000 ton CO₂(eşd)'den fazla

Belli değerlerin altındaki tesisler kapsama alınmayabilir

ETS Kapsam Örnekleri

Kaynak: ICAP,2022

ETS üst limitine karar vermek

✓ Uzun vadeli azaltım hedefleri

Güncellenen Ulusal Katkı Beyanımız: Referans senaryodan %41'lik azaltım

✓ Sektörel Azaltım Olanakları

MACC çalışmaları: Sektörel azaltım olanaklarını değerlendirmek

✓ Politika etkileşimleri

Kapsamlı değerlendirme: Enerji güvenliği, büyüme, istihdam vb.

Tahsisatlandırma yöntemine karar vermek

✓ Ücretsiz tahsisatlandırma

Karbon Kaçağı Riski Analizi: Yerli üreticiyi dış rekabetten korumak

✓ Tarihsel Emisyonlar & Sektörel kıyas ölçütleri

Verimli tesisleri ödüllendirmek

✓ Açık artırma yöntemi

Azaltım teşviki & ETS gelirleri

İklim Değişikliği Başkanlığı Çalışmaları

Piyasa Hazırlık Ortaklığı (PMR)

- Dünya Bankası ve Bakanlığımız ortaklığında teknik kapasitenin artırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir (pmrturkiye.csb.gov.tr)

1. Uygulama Fazı (2013-2018)

İzleme, Raporlama, Doğrulama (İRD) Sistemi Pilot Çalışmaları

Türkiye’de Piyasa Temelli Emisyon Azaltım Politika Seçeneklerinin Değerlendirilmesi

Türkiye’de Karbon Fiyatlandırma Politikalarının Ekonomik, Mali ve Sektörel Etkilerinin Belirlenmesi

Karbon Kaçağı (Sektörün Başka Ülkeye Kayması) Riskinin Değerlendirilmesi

2. Uygulama Fazı (2019-2021)

Yasal ve Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi

Emisyon Üst Sınırının Belirlenmesi ve Ulusal Tahsisat Planının Geliştirilmesi

Pilot ETS Simülasyonu Uygulaması

Pilot ETS Kayıt Sistemi Yazılımı

Paris Anlaşması Madde 6 Piyasa Mekanizmalarının Değerlendirilmesi

Piyasa Uygulama Ortaklığı (PMI)

- Dünya Bankası finansmanında ETS kurulumuna yönelik çalışmaların gerçekleştirileceği programdır.
- Yaklaşık 5 milyon Dolar hibe bütçe tahsis edilmiştir.
- Nisan 2023 – Nisan 2028 arası 5 yıllık dönem için planlanmıştır.

Ana Bileşenler

- ETS tasarımı (üst limit, kapsam, tahsisatların dağılımı vb.)
- ETS'nin ekonomik etkilerine yönelik modelleme çalışmaları
- ETS'nin pilot ve 1. fazının uygulanması
- Karbon fiyatlandırma araçlarında Adil Geçiş
- ETS/ İRD sektörleri için sera gazı emisyonu kıyas ölçütleri (benchmarking) belirlenmesi

Ulusal Karbon Fiyatlandırma İhtisas Çalışma Grubu

- Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında temsil ve karar alma: Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu (YMÇG) çalışmalarına destek
- Başkanlığımız koordinasyonunda; Ulusal Karbon Fiyatlandırma İhtisas Çalışma Grubu
Üç adet toplantı gerçekleştirilmiştir
1. toplantı: Çevrim içi (21 Temmuz 2022)
2. toplantı: Hibrit (13 Ekim 2022)
3. toplantı: Çevrim içi (28 Şubat 2023)
- Kamu & Özel Sektör Katılımı
- ETS işleyişine yönelik görüş alışverişleri

Emisyon Ticaret Sistemi Alt Süreçlerine İlişkin Toplantı

3-4 Kasım 2022, Ankara

Toplantı konusu: ETS piyasa tasarım ve işletim süreçleri & piyasa gözetim ve denetimi

Katılımcılar: İDB, SPK, Borsa İstanbul, Takasbank, MKK

Öne çıkan hususlar:

- Tahsisatların hukuki durumu (**sermaye piyasası aracı**)
- Piyasanın **istikrarı** ve **esnekliği**
- **İşlem kayıt** sistemleri
- Tahsisatların ihracı ve ikincil piyasa düzenlemeleri
- **Piyasa denetimi**
- **Piyasa bozucu faaliyetlere** ilişkin yaptırımlar
- İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi (mevcut durum ve ihtiyaçlar)
- Bilgi paylaşımı ve kamuyu aydınlatma

İklim Kanunu Çalıştayı

29.11-02.12.2022

Toplantı konusu: İklim Kanunu ETS metinlerine son şeklini verme

Öne çıkan hususlar:

- Tahsisatlar
- Piyasa Yönetimi
- Birincil ve ikincil piyasalar
- Özel sektör talepleri
- Denetim süreci
- Yaptırımlar

Kanununun hazırlık çalışmaları tamamlanmış olup, Meclisimizde mevzuat sürecinin başlatılması beklenmektedir.

AB Yüksek Düzeyli İklim Diyalogu

- Karbon Fiyatlandırma Çalışma Grubu Toplantıları
 - 26 Ocak 2022
 - 05 Nisan 2022
 - 17 Mart 2023

Diğer Ülke Karbon Fiyatlandırma Birimleri ile Toplantılar

- Kaliforniya
- Birleşik Krallık
- Kolombiya
- Almanya ETS Otoritesi (DEHSt)

AB ETS Mevzuatının Ulusal Mevzuata Aktarımı Projesi

Proje Bilgisi: Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)

Proje Hedefi: Proje ile ülkemizde kurulacak ETS'nin AB mevzuatıyla uyumunun temini

Hedeflenen Çıktılar:

- AB Emisyon Ticareti Sistemi Direktifi (2003/87/EC) iç mevzuata aktarılması
- Yol Haritası
- Kapasite geliştirme
- AB-ETS hakkında Farkındalık Yaratmak

Projenin uygulama sürecinin **2024** yılında başlaması planlanmaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme

Güçlenen İklim Politikaları

- Paris Anlaşmasının Kabulü
- 2053 Net sıfır hedefi
- Güncellenen Ulusal Katkı Beyanı

Riskler ve Fırsatlar

- Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
- Yeşil Kalkınma
- Yeşil Finansmana Erişim

Teşekkürler..

WWW.IKLIM.GOV.TR

@TC_IKLİM